

Wstęp

---

inicjatywą do przygotowania niniejszej monografii stała się treść nowelizacji kodeksu postępowania karnego wprowadzona głównie ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. 2013, poz. 1247), która wejdzie w życie 1 lipca 2015 r., następnie poprawiona ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396)¹. Jej kształt i zakres wprowadza kompletnie nowy model procesu karnego, który wzbudza liczne kontrowersje wśród teoretyków i praktyków prawa.

Zaproponowany kształt postępowania karnego będzie zdecydowanie odmienny od obowiązującego w dniu dzisiejszym, zaś sam ustawodawca, jak się wydaje, nie zadbał o zmianę fundamentalnych zasad procesowych. Zachowano bowiem zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.) oraz zasadę działania z urzędu (art. 9 k.p.k.), przy dokonaniu fundamentalnej zmiany w tym zakresie odnoszącej się do działania sądu z urzędu w procesie dowodzenia (art. 167 k.p.k.). Nie zmodyfikowano też zasady legalizmu ścigania (art. 10 k.p.k.) przy równoczesnym wprowadzeniu związania sądu cofnięciem aktu oskarżenia przez prokuratora (art. 14 § 2 k.p.k.).

Trudno jest wyobrazić sobie dziś rzeczywisty kształt nowego postępowania karnego, a w konsekwencji odnalezienie się praktyki wymiaru sprawiedliwości w nowej karnoprosesowej rzeczywistości. Można domniemywać, że część uczestników procesu przestawi się na działanie zgodne z treścią nowelizacji, kolejna grupa będzie poszukiwać wyjątków umożliwiających działanie analogiczne do prowadzonego przed nowelizacją.

Ogromne znaczenie będzie miało postępowanie dowodowe na rozprawie głównej, ponieważ w kontrydiktoryjnym modelu postępowania właśnie ten etap sprawy staje się fazą postępowania, w której dochodzi do weryfikacji zarzutu sformułowanego w akcie oskarżenia z całokształtem materiału dowodowego zgromadzonego przez strony i zaprezentowanego sądowi. Postępowanie apelacyjne stanowić będzie to stadium procesowe, w którym sąd odwoławczy może nie tylko

---

¹ Teksty zamieszczone w niniejszej monografii zostały zebrane i przedłożone do druku jeszcze przed wejściem w życie nowelizacji z dnia 20 lutego 2015 r. Dlatego też w niektórych jej fragmentach stan prawny nie uwzględnia poprawek wprowadzonych tym aktem prawnym.

ocenić wyrok z perspektywy zarzutów podniesionych przez strony, ale też może podjąć inicjatywę dowodową w celu wyjaśnienia określonych elementów sprawy, które nie zostały należycie rozważone w pierwszej instancji.

Z tego też powodu, zmiany modelu postępowania w zakresie szeroko pojętego postępowania dowodowego, wprowadzone nowelizacją, wymagają niekiedy krytycznego komentarza, a czasem wręcz próby oceny motywów postępowania inicjującej te modyfikacje Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego. Czytelnik znajdzie w treści monografii niezwykle interesujące i wnikliwe wypowiedzi, dotyczące kształtu nowelizacji. Należy się cieszyć, że młodzi prawnicy parający się nauką nie tylko wyrazili swoje zainteresowanie tą materia, ale podzielili się też swymi spostrzeżeniami z Czytelnikami.

Teresa Gardocka, Dariusz Jagiello